

Asia: VN/36213/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi yhdyskuntarakentamislainsäädännön sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

1 luku Yleiset säännökset

Näkemyksenne luvusta 1

-

2 luku Viranomaiset

Näkemyksenne luvusta 2

-

3 luku Suunnittelu

Näkemyksenne luvusta 3

-

4 luku Rakentaminen

Näkemyksenne luvusta 4

-

Tulisiko katu- ja viheralueiden rakentamiselle asettaa määräaika, esimerkiksi 10 tai 15 vuotta yleisen alueen suunnitelman voimaan tulemisesta? Mitä vaikutuksia, etuja tai haittaa tällä olisi eri osapuolille? Esitysluonnoksessa ei ole asetettu tällaista määräaikaa.

-

5 luku Yleisen alueen käyttöön luovuttaminen ja lakkaaminen

Näkemyksenne luvusta 5

-

6 luku Kunnossapito

Näkemyksenne luvusta 6

-

7 luku Tekniset verkot

Näkemyksenne luvusta 7

Elisa Oyj (Elisa) kiittää mahdollisuudesta saada kommentoida Ympäristöministeriön lausuntopyyntöön luonnoksesta hallituksen esitykseksi yhdyskuntarakentamislainsäädännön sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Elisa yhtyy omassa lausunnossaan FiCom ry:n antamaan lausuntoon asiasta. Lisäksi Elisa haluaa omassa lausunnossaan korostaa ja tuoda esille seuraavia tärkeitä asioita:

Esitysluonnoksen luvussa 7 ehdotetaan säädettäväksi uusi lupamenettely teknisten verkkojen sijoittamiseen kunnan yleiselle alueelle. Tulisiko siirtyä uuteen lupamenettelyyn vai tulisiko teknisten verkkojen sijoittamisesta pysyä nykyisessä kuntakohtaisessa toimintatavassa? Lisätietoa vaihtoehtoista löydätte esitysluonnoksen luvuista 5 ja 7.

Teknisten verkkojen sijoittamisesta tulisi säätää jotenkin toisin, täsmennä miten [Elisa pitää ongelmallisena jos lupamenettely muutettaisiin pelkästään sijoittamislupaan perustuvaksi. Lupamenettely on säilytettävä sijoitussopimukseen perustuvana mutta lupaprosesseja on tärkeää yhtenäistää mahdollisimman yhtenäiseksi valtakunnallisesti. Ehdotettu sijoittamislupa ja kunnan mahdollisuus määrittää lisäehtoja yksipuolisesti ja tapauskohtaisesti olisi mallina liian epäselvä ja ennakoimaton. Sijoittamisen lupamenettelyt tulisi olla mahdollisimman ketteriä ja kevyitä. Pienempien töiden osalta ilmoitusmenettely tulisi olla riittävä. Huomioitava mm. gigabittiasetuksen vastuut ja tavoitteet lupaprosessien kehittämisestä ja sujuvoittamisesta.]

8 luku Työ kadulla ja muulla yleisellä alueella

Näkemyksenne luvusta 8

44§ Teknisten verkkojen siirto katualueella tai muulla yleisellä alueella

Esitysluonnoksessa on kirjattu liian laajasti ja yksipuolisesti verkon omistajan vastuu teknisten verkkojen siirtokustannuksista. Verkkojen siirtämisestä aiheutuvista kustannuksissa pääsääntönä tulee olla aiheuttaja periaate. Verkkojen siirron kustannuksia arvioitaessa tulee ottaa huomioon sijoittamishetkellä sovitut asiat sekä sen hetkiset määräykset. Sijoittamiseen liittyvät määräykset ja ohjeet ovat muuttuneet ajan saatossa. Siirtokustannuksia huomioitaessa on huomioitava myös alueella tapahtuneet muut infrahankkeet jotka ovat muuttaneet olosuhteita.

Esitysluonnoksen luvussa 8 ehdotetaan säädettäväksi nykyisen ilmoitusmenettelyn rinnalle uusi lupamenettely kunnan yleisillä alueilla tapahtuville töille. Lisäksi ehdotetaan annettavaksi kunnalle oikeus laatia yleisiä alueita koskevat käyttömääräykset, oikeus siirtää työn aloitusajankohtaa ja oikeus kieltää työ. Mitä ajatuksia ehdotus herättää? Lisätietoa vaihtoehtoista löydätte esitysluonnoksen luvuista 5 ja 7.

46§ Yleisen alueen käyttömääräykset:

3) kunnan yleisen alueen palauttamista alkuperäiseen tai muuhun kunnan hyväksymään tilaan pysyvän tai tilapäisen käytön jälkeen.

Määritys on liian epätarkka. Ehdotamme seuraavaa määritystä:

3) kunnan yleisen alueen palauttamista edeltävään tilaan pysyvän tai tilapäisen käytön jälkeen.

51§ Kunnan oikeus kieltää yleisellä alueella tapahtuva työ:

Esitysluonnoksessa on esitetty että kunnalla olisi oikeus kieltää kokonaan tai siirtää yleisellä alueella tapahtuvaa työtä 1-3 vuodelle. Tämä ehdotus on kohtuuton koska teleoperaattorilla on velvollisuus toimittaa palveluita erilaisille asiakassegmenteille sovitussa määräjaoissa. Viestintäverkot ovat osa yhteiskunnan peruspalveluita joiden saatavuus on varmistettava.

9 luku Hulevedet

Näkemyksenne luvusta 9

-

10 luku Maksut

Näkemyksenne luvusta 10

Maksujen tulee olla kohtuullisia ja kustannusperusteisia.

66§ Yleisen alueen käyttämisestä työmaa-alueena suoritettava maksu:

Kunta voi periä aikaa, alueen laajuuteen ja alueen sijaintiin perustuvan kohtuullisen maksun alueen tilapäisestä käyttämisestä työmaana, jos alue rajataan pois yleisestä käytöstä.

Käytäntö on osoittanut tilapäisen käytön tulkinnan ongelmalliseksi. Tilapäinen haitta ja siitä aiheutuvat maksut tulee kohdistaa vain ajanjaksoon jonka aikana yleinen alue on aidosti pois yleisestä käytöstä. Maksujen suuruuteen ei saa vaikuttaa kunnan viiveet esimerkiksi lopputarkastuksissa.

11 luku Pakkokeinot ja seuraamukset

Näkemyksenne luvusta 11

-

12 luku Erinäisiä säännöksiä

Näkemyksenne luvusta 12

-

13 luku Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Näkemyksenne luvusta 13

-

Vaikutusten arviointi

A. Luonnoksessa hallituksen esitykseksi on arvioitu alustavasti yhdyskuntarakentamislain vaikutuksia. Vaikutusten arvioinnin parantamiseksi on tärkeää saada palautetta siitä, miltä osin arvioinnissa on täydennystarpeita.

Millaisena pidätte luonnoksessa esitettyä vaikutusten arviointia kokonaisuutena?

Jossain määrin puutteellisena

B. Onko jossain vaikutusten arvioinnin osassa erityistä täydentämisen tarvetta?

Kyllä, tarkenna, mitä osaa tai osia vaikutusten arvioinnista tulisi täydentää tai mitä aihetta koskeva puuttuva arviointi lisätä. [Esitysluonnoksessa ei ole riittävästi otettu huomioon muita jo voimassa olevia asetuksia, lakeja ja käynnissä olevia lakihankkeita. Esitysluonnoksessa tulisi yhteensovittaa paremmin mm. voimassa olevan gigabittiasetuksen ja sähköisen viestinnän palvelulain kanssa sekä valmisteilla olevan maanalaisen infran sijaintitietoihin liittyvään lakiin.]

C. Mihin itse näette yhdyskuntarakentamislain keskeisimpien vaikutusten kohdistuvan? Miten kuvailisitte keskeisimpiä vaikutuksia?

-

Muita näkemyksiä koko luonnoksesta hallituksen esitykseksi

Vapaa sana.

Elisa pitää ongelmallisena, että vaikutusten arviointi viestintäverkkojen osalta on ollut osin puutteellinen eikä sitä ole riittävästi yhteensovitettu muiden asetusten ja lakien kanssa. Viestintäverkot ovat osa yhteiskunnan peruspalveluita joihin investoinnit tulisi olla kannustavaa ja niiden rakentamisen sääntelyä tulisi keventää nykyisen hallitusohjelman mukaisesti. Esitysluonnoksen useat kohdat sen sijaan lisääisivät sääntelyä ja loisivat epävarmuutta verkkoinvestointeihin.

Elisa pitää tärkeänä, että Ficom ry:n ja Elisan lausunnoissa esille tuomat asiat otetaan huomioon lain jatkovalmistelussa.

Jurva Jussi
Elisa Oyj - Senior Development Manager